

PR. 177/31.05.18
CAP
CDO

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-06- 8634

Chișinău

„26” 10. 2018.

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul prevederilor art. 58 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797-XIII din 2 aprilie 1996, se prezintă Avizul asupra proiectului de lege cu privire la cimitire și serviciile funerare (inițiativa legislativă nr. 177 din 31 mai 2018), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 998 din 17 octombrie 2018.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea Avizului (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Avizul asupra proiectului de lege (în limba română – 10 file).

Secretar general adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

Executor: Silvia Muntean;
Telefon: 022250201.

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373-22-250104

Fax:
+ 373-22-242696

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	2281
„26”	10 2018
Ora	

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr.998

din 17 octombrie 2018

Chișinău

**Pentru aprobarea Avizului asupra proiectului de lege
cu privire la cimitire și serviciile funerare**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul asupra proiectului de lege cu privire la cimitire și serviciile funerare.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

Contrasemnează:

Ministrul economiei
și infrastructurii

Chiril Gaburici

Ministrul justiției

Victoria Iftodi

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr.998/2018

AVIZ
asupra proiectului de lege cu privire la cimitire și serviciile funerare

Guvernul a examinat proiectul de lege cu privire la cimitire și serviciile funerare, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 177 din 31 mai 2018) de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Cu titlu de obiecție generală, remarcăm că în proiectul de lege au fost incluse prevederi care se regăsesc în Hotărârea Guvernului nr. 1072/1998 despre aprobarea Regulamentului cu privire la cimitire. Astfel, în scopul evitării paralelismului în legislație, propunem excluderea din proiectul de lege a prevederilor care se regăsesc în hotărârea nominalizată.

Din proiectul de lege urmează a fi exclus cuprinsul, or acesta nu face parte din elementele constitutive ale actului legislativ.

În clauza de adoptare a legii, este necesar a revizui categoria acesteia (lege organică) prin prisma art. 72 alin. (3) lit. a)-o) din Constituția Republicii Moldova și art. 10 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, ce stabilesc domeniile care se reglementează prin lege organică. Având în vedere că obiectul de reglementare al proiectului de lege prezentat nu se regăsește între domeniile menționate, este necesară atribuirea acesteia la categoria legilor ordinare.

La art. 1 din proiect:

Conform art. 1, proiectul de lege reglementează modul extinderii cimitirelor, dar proiectul de lege nu conține niciun articol distinct sau anumite prevederi cu privire la extinderea terenurilor destinate cimitirelor. Prin urmare, la art. 1 este necesară excluderea cuvântului „extinderii”.

Cuvintele „rezervării locurilor pentru înhumare” se vor substitui cu cuvintele „rezervării terenurilor pentru înhumare”, or, în conformitate cu Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice, se utilizează noțiunea de terenuri proprietate publică a statului și a unităților administrativ-teritoriale (obiecție valabilă și pentru art. 12, precum și în alte cazuri similare).

Potrivit art. 54 lit. c) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în proiect urmează a fi utilizați termeni univoci. Prin urmare, cuvântul „lichidării” se va substitui cu cuvântul „desființării”, astfel cum este indicat la art. 7 din proiectul de lege, iar cuvintele „executării lucrărilor” se vor substitui cu cuvintele „efectuării lucrărilor”, astfel cum este indicat la art. 8 din proiectul de lege.

Cuvintele „drepturile și obligațiile în legătură cu activitățile funerare și cimitire” nu sînt formulate corespunzător, or drepturile și obligațiile se referă la persoane, și nu în legătură cu anumite activități. Astfel, în proiectul de lege se vor utiliza cuvintele „drepturile și obligațiile personalului cimitirului”.

Potrivit alin. (2), proprietarii ai cimitirelor pot fi cultele, bisericile și comunitățile religioase, iar potrivit art. 4 alin. (1), cimitirele se pot afla în proprietatea publică a statului sau a administrației publice locale. Menționăm că prevederile din proiectul de lege urmează să aibă un caracter unitar. Astfel, prevederile art. 1 alin. (2) urmează a fi excluse, întrucât acestea contravin art. 4 alin. (2), care indică în mod exhaustiv în a cui proprietate se pot afla cimitirele. Sensul noțiunilor de la alin. (2) este distinct de sensul noțiunilor din Legea nr. 125/2007 privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie, or, conform proiectului de lege, cultele dețin în proprietate, în administrare sau în întreținere cimitire, prin urmare au atribuții asemănătoare statului sau unității administrativ-teritoriale. Potrivit Legii nr. 125/2007 privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie, cultele religioase sînt constituite din persoane care își manifestă în comun convingerile religioase sau constituie o parte componentă a cultului religios creată în scopul profesării în comun a credinței, în consecință nu au atribuții privind deținerea în proprietate a cimitirelor. Ca urmare a celor enunțate *supra*, noțiunile în cauză urmează a fi revizuite sau excluse.

Prevederile proiectului de lege se aplică și asociațiilor, iar asociațiile cuprind și cultele, care sînt asociații în general. Prin urmare, noțiunea de „asociații” urmează a fi exclusă, or aceasta se referă la culte care deja sînt indicate în proiectul de lege. Pe de altă parte, noțiunea „asociații” poate fi confundată cu noțiunea „asociații obștești”, motiv pentru care reiterăm necesitatea excluderii noțiunii în cauză.

În art. 20 din Legea nr. 581/1999 cu privire la fundații sînt indicate drepturile fundației. Conform prevederilor legale enunțate, fundația nu are în competență deținerea în proprietate sau administrare a cimitirelor. Prin urmare, fundația urmează a fi exclusă din art. 1 alin. (2).

Potrivit Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, administrarea proprietății publice constituie activitatea ce ține de exercitarea și modificarea dreptului de proprietate al statului și/sau al unităților administrativ-teritoriale. Prin urmare, noțiunea de „administrare” se referă și la „întreținere”, astfel noțiunea urmează a fi exclusă ca fiind inutilă.

De asemenea, este necesară revizuirea conținutului alin. (4), potrivit căruia înhumările și reînhumările se efectuează numai în baza prezentei legi. Prin urmare, în cazul în care va fi aprobată o altă lege care va avea ca obiect de reglementare cimitirele sau ale cărei norme vor reglementa serviciile funerare, acestea nu vor putea fi aplicate.

Noțiunea de „cimitir” semnifică spațiul care a fost, este sau va fi destinat înhumării. În acest sens menționăm că, potrivit art. 7 alin. (2) din proiectul de lege, desființarea unui cimitir se poate face numai după 30 de ani de la ultima înhumare și după strămutarea tuturor osemintelor. Prin urmare, este o contradicție între noțiunea de „cimitir” și prevederile art. 7 cu privire la desființarea cimitirelor. Or, din definiția noțiunii „cimitir” rezultă că spațiul care anterior a fost destinat înhumării tot este cimitir, de aceea nu este obligatorie desființarea cimitirelor în cazul în care nu mai are loc înhumarea. Pentru a exclude riscul apariției interpretării eronate a normei, este necesară excluderea

din definirea noțiunii „cimitir” a cuvintelor „care a fost”. Totodată, menționăm caracterul deficient al formulării „sau va fi destinat înhumării”, deoarece dacă în prezent un anumit teren nu este destinat înhumării, acesta nu poate fi numit cimitir. Prin urmare, cuvintele „sau va fi destinat înhumării” se vor exclude.

În proiectul de lege sînt utilizate noțiuni distincte cu privire la subiectul ce urmează a fi înhumat – „decedat”, „defunct”, „cadavru”, „oseminte”. În acest sens, menționăm că în proiectul de act normativ se va utiliza unul și același termen. Este necesară revizuirea noțiunii care indică subiectul care urmează a fi înhumat și substituirea noțiunilor enunțate cu o noțiune unică. Totodată, în proiectul de lege sînt utilizate noțiunile de „înhumare”, „reînhumare” și „înmormîntare”, „reînmormîntare”. Capitolul IV are denumirea „Înhumările și reînhumările”, iar art. 11 și 14 din capitolul IV au denumirea „Înhumarea” și „Reînhumarea”. Prin urmare, pe tot parcursul textului proiectul de lege, termenul „înmormîntare” se va substitui cu termenul „înhumare”, iar termenul „reînmormîntare” se va substitui cu termenul „reînhumare”.

La art. 2 din proiect:

Considerăm oportună introducerea definițiilor noțiunilor de „înhumare” și „exhumare”.

Se va ține cont că actele normative pot conține explicația noțiunilor sau termenilor care nu sînt consacrați ori pot avea înțelesuri diferite. Termenii cu sens comun (de exemplu cimitir, îmbălsămare etc.) nu necesită definiții. Totodată, menționăm că cuprinsul definițiilor este defectuos. O parte din noțiunile indicate la art. 2 nu sînt utilizate în proiectul de lege (de exemplu criptă, lucrări funerare subterane, supraterane, zone protejate) și nu este clar sensul indicării în lege a definițiilor unor noțiuni care nu se regăsesc în cuprinsul proiectul de lege. Din acest motiv, ele urmează a fi excluse.

La definirea noțiunii „zone protejate” se utilizează termenii „unitățile sanitare” și „unitățile de învățămînt”. În acest sens, menționăm că prin Legea nr. 280/2007 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în cuprinsul Legii nr. 552/2001 privind evaluarea și acreditarea în sănătate, cuvintele „unități medico-sanitare și farmaceutice” au fost substituite cu cuvintele „instituții și întreprinderi medico-sanitare și farmaceutice”. Prin urmare, cuvintele „unitățile sanitare” se vor substitui cu cuvintele „instituțiile sanitare” (obiecție valabilă și la art. 15 alin.(9)), iar cuvintele „unitățile de învățămînt” se vor substitui cu cuvintele „instituțiile de învățămînt”, astfel cum este indicat în Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014.

În conformitate cu art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, articolul poate fi compus din alineate numerotate cu cifre arabe, luate între paranteză. Prin urmare, alineatele de la art. 2 vor fi numerotate în forma enunțată (obiecție valabilă și la art. 3 și 9).

La art. 3 din proiect:

Art. 3 are denumirea „Principiile de aplicare a legii”, iar în cadrul normei sînt indicate regulile care urmează a fi aplicate la înhumarea persoanei. Astfel,

denumirea art. 3 nu corelează cu cuprinsul relatat și de aceea trebuie să fie modificat după cum urmează: „Regulile generale privind înhumarea și reînhumarea”. Totodată, norma vizată urmează a fi plasată la capitolul IV din proiectul de lege, care conține prevederi cu privire la înhumarea și reînhumarea persoanei.

La lit. b), cuvintele „în vigoare” se vor exclude ca fiind inutile (obiecție valabilă și în alte cazuri similare).

La art. 4 din proiect:

Alin. (1) urmează a fi completat cu textul „(în continuare – proprietar)”, deoarece pe parcursul textului proiectului de lege este folosit doar termenul de proprietar.

Potrivit proiectului de lege, cimitirele se pot afla în proprietatea publică a statului sau a administrației publice locale. În acest sens, menționăm că, în conformitate cu art. 11 alin. (2) lit. h) din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice, din domeniul public al unităților administrativ-teritoriale fac parte terenurile aferente obiectivelor de cult, cimitirelor. Prin urmare, cuvântul „cimitirele” se va substitui cu cuvintele „terenurile aferente cimitirelor”. Totodată, menționăm că terenurile aferente cimitirelor fac parte din categoria bunurilor domeniului public al unităților administrativ-teritoriale. Prin urmare, cuvintele „administrației publice locale” se vor substitui cu cuvintele „unității administrativ-teritoriale”.

La alin. (2) este utilizată noțiunea de „unități locale de cult”, care nu se utilizează în Legea nr. 125/2007 privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie. Prin urmare, este necesară revizuirea noțiunii respective prin prisma legii nominalizate. În același alineat, după textul „Autoritățile administrației publice locale” se completează cu textul „, în conformitate cu documentația de urbanism,”.

La alin. (3), cuvântul „publice” se va exclude ca fiind inutil, or toate cimitirele sînt în proprietatea publică a statului sau a unității administrativ-teritoriale.

Noțiunea de „cimitire” semnifică spațiul situat în intravilanul sau extravilanul localității destinat înhumării. La alin. (3), noțiunea de „cimitire publice” se folosește în sensul enunțat *supra*. Conceptual, spațiul destinat înhumării nu poate fi numit cimitir. Astfel, pentru a nu crea confuzii, este necesară substituirea noțiunii „cimitire publice” cu noțiunea „spațiu destinat înhumării”. Cuvintele „cimitirele existente” se vor revizui, or, potrivit art. 4 alin. (1), cimitirele sînt de două tipuri: în proprietatea publică a statului sau a unității administrativ-teritoriale. Prin urmare, nu mai există un alt tip de cimitire, „existente”. Pentru a indica locul unde vor fi înhurate cadavrele în cazul în care în localități nu există cimitire, se va utiliza noțiunea „dintr-o altă localitate”.

Totodată, art. 4 se va completa cu alineatele (7)-(11) cu următorul cuprins:
„(7) Cimitirele reprezintă spații sacre care posedă statut protejat în condițiile prezentei legi.

(8) Spațiile cimitirelor sînt inalienabile, imprescriptibile și insesizabile.

(9) Cimitirele, complexele funerare individuale și bunurile culturale imobile din cimitire care posedă statut de monumente istorice sînt administrate în conformitate cu legislația cu privire la protejarea monumentelor istorice.

(10) Cimitirele și locurile de înhumare abandonate reprezintă potențiale monumente istorice, care urmează a fi clasate și protejate în conformitate cu legislația cu privire la protejarea monumentelor istorice.

(11) Mormintele și bunurile culturale imobile din cimitire (stele de piatră, cruci, sculpturi, busturi, cavouri etc.), care prezintă valoare istorico-culturală și au o vîrstă mai mare de 50 de ani, sînt inventariate, luate în evidența autorității publice locale și protejate în condițiile prezentei legi, iar după caz, sînt propuse pentru clasare și includere în Registrul național al monumentelor istorice.”

La art. 5 din proiect:

Pe tot parcursul textului articolului, cuvintele „lot de pămînt”, la orice formă gramaticală, se vor substitui cu cuvîntul „teren”, la forma gramaticală corespunzătoare.

Alin. (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Înființarea și constituirea cimitirului se realizează conform certificatului de urbanism, avizului sanitar eliberat de Centrul de sănătate publică, avizul ecologic și autorizația de construcție, cu respectarea distanței minime de 100 m față de zonele locuibile.”

Potrivit art. 21 alin. (2) din Legea nr. 851/1996 privind expertiza ecologică, în urma examinării complexe a documentației de proiect prezentat pentru efectuarea expertizei ecologice de stat, experții ecologici de stat întocmesc un aviz al expertizei ecologice de stat. Prin urmare, la alin. (2) cuvîntul „aviz” va fi succedat de cuvintele „al expertizei”, cu ajustarea ulterioară a textului.

La alin. (3), cuvintele „normelor și regulamentelor de construcție” se vor substitui cu cuvintele „normelor și regulamentelor în construcție”.

La alin. (4), textul „autorități administrativ-teritoriale de nivelul I” se va substitui cu cuvintele „autorități a administrației publice locale de nivelul întâi”, astfel cum este indicat în Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală.

La alin. (5), formularea „menținerea în funcțiune a cimitirului” nu este una certă, de aceea propunem substituirea acesteia cu cuvintele „menținerea în stare corespunzătoare”.

În legislație nu este identificată noțiunea de „zone verzi”. În Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător este utilizată noțiunea de „spații verzi” în sensul de amenajare cu spații verzi a suprafețelor neocupate productiv sau crearea și întreținerea spațiilor verzi în jurul obiectivelor industriale. Prin urmare, cuvintele „zonelor verzi” se vor substitui cu cuvintele „spațiilor verzi”.

La alin. (7) lit. b), după cuvîntul „alunecărilor” se va completa cu cuvintele „de teren”.

La alin. (7) lit. d), textul „nivelul maxim al apelor subterane trebuie să fie la o adâncime nu mai puțin de 2 m de la suprafață” urmează a fi substituit cu textul „nivelul apelor freatice să fie la o adâncime mai mare de 2 m”.

La alin. (7) lit. f), după cuvintele „să dispună de” se va completa cu cuvintele „căi de”, cu ajustarea ulterioară a textului.

La alin. (8) lit. f), cuvântul „gunoiului” se va substitui cu cuvântul „deșeurilor”, în temeiul Legii nr. 209/2016 privind deșeurile.

La alin. (9), după cuvântul „întocmește” se va completa cu cuvintele „și ține”.

La alin. (10), noțiunea „cartiere” nu corespunde conținutului, or cartierul se referă la orașe, și nu la cimitire. Prin urmare, noțiunea „cartiere” se va revizui. Cuvintele „alei de acces” se vor substitui cu cuvintele „căi de acces”.

La alin. (11), cuvântul „ușurarea” se va substitui cu cuvântul „facilitarea”.

La alin. (13), cuvintele „organul administrației publice locale” se vor substitui cu cuvintele „autoritatea administrației publice locale” (obiecție valabilă și în alte cazuri similare). Cuvintele „registru înmormântărilor și al instalațiilor la morminte” se vor substitui cu cuvintele „registru de evidență al înhumărilor și instalațiilor la morminte” (obiecție valabilă și la art. 13 alin. (3) și art. 14 alin. (1)).

La alin. (15), după cuvintele „regulamentul de organizare și funcționare a cimitirului” se va completa cu textul „, aprobat prin decizia consiliului local”.

La art. 6 din proiect:

În conformitate cu Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, consiliul local/raional/municipal adoptă decizii. Prin urmare, la alin. (1) cuvintele „decizia organului administrației publice locale” se vor substitui cu cuvintele „decizia consiliului local/raional/municipal”. La alineatul în cauză, cuvintele „centrului de medicină preventivă teritorial” se vor substitui cu cuvintele „autorității de sănătate publică competente”.

La alin. (4), cuvintele „bugetul administrației publice centrale și locale” se vor substitui cu cuvintele „bugetul unităților administrativ-teritoriale”, în temeiul prevederilor Legii nr. 397/2003 privind finanțele publice locale. Totodată, la art. 5 alin. (16) este utilizată noțiunea „bugetelor locale”, care urmează a fi substituită cu noțiunea „bugetelor unităților administrativ-teritoriale”.

La alin. (5), cuvântul „transmutat” se va substitui cu cuvântul „strămutat”, astfel cum este indicat la alin. (6). Totodată, cuvintele „hotărîrea administrației publice locale” se vor substitui cu cuvintele „decizia consiliului local/raional/municipal”.

La capitolul III, se propune introducerea unui articol cu următorul cuprins:

„Atribuțiile autorității publice locale în domeniul administrării și protejării cimitirelor

În vederea administrării corecte și protejării cimitirelor din raza localității, autoritățile publice locale au următoarele atribuții de bază:

- a) țin evidența documentară a cimitirelor în calitate de bunuri imobile;
- b) promovează decizii și politici de protejare a spațiului cimitirelor, mormintelor și a bunurilor culturale imobile din cadrul acestora (stele de piatră, cruci, sculpturi, busturi, cavouri etc.);
- c) monitorizează starea sanitară a cimitirelor, realizează proiecte de salubritate și de menținere în condiții bune a acestor spații;
- d) încheie contracte cu reprezentanții cultului și alte persoane juridice în scopul exploatării și menținerii cimitirelor;
- e) elaborează, mențin și dezvoltă inventarul complexelor funerare cu semnificație specială pentru comunitate și țară, a complexelor funerare și a bunurilor imobile cu valoare istorică-culturală și cu o vîrstă de peste 50 de ani;
- f) în cazul cimitirelor, complexelor funerare sau bunurilor culturale imobile care posedă statut de monument istoric, asigură protejarea și administrarea acestora în conformitate cu legislația din domeniul protejării monumentelor istorice;
- g) înaintează autorității naționale responsabile din domeniul protejării patrimoniului cultural propuneri de clasare și înscriere în Registrul național al monumentelor istorice a cimitirelor abandonate, a complexelor funerare și a bunurilor imobile funerare cu valoare istorico-culturală.”

La art. 7 din proiect:

Condițiile de eliberare a autorizației de desființare sînt indicate în capitolul VI din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție. Astfel, textul „Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție” urmează a fi precedat de cuvintele „capitolului VI din”.

Conform Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, la indicarea datei adoptării actului normativ, luna se scrie cu litere.

La alin. (2), după cuvîntul „respectarea” se completează cu cuvîntul „prevederilor”.

Potrivit art. 50 din Legea nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, pentru realizarea (modificarea) sau desființarea construcțiilor, autoritățile administrației publice locale emit, potrivit legislației: autorizații de construire, autorizații de desființare. Prin urmare, la alin. (2) din proiectul de lege, cuvîntul „avizul” se va substitui cu cuvîntul „autorizația”, cu ajustarea ulterioară a textului, iar cuvintele „și al cultului respectiv” se exclud, or cultele religioase nu emit autorizații.

La alin. (2) este indicat că desființarea și schimbarea destinației unui cimitir se poate efectua pentru motive temeinic justificate, dar în proiectul de lege acestea nu sînt indicate. În acest sens, menționăm că la definitivarea proiectului se va respecta condiția preciziei. Este necesară completarea proiectului de lege cu prevederi care să indice care sînt motivele temeinic justificate.

La alin. (3) este indicat că „în cazurile excepționale, Guvernul împreună cu instituțiile de cult pot lua decizii cu privire la acoperirea financiară necesară

pentru strămutarea osemintelor”. În acest sens este necesară completarea alineatului respectiv cu prevederi în care să fie indicate cazurile excepționale.

La art. 8 din proiect:

La alin. (2), cuvintele „autorizația organelor de arhitectură ale organelor administrației publice locale” se vor substitui cu cuvintele „acordul administrației publice locale”.

La alin. (8), formularea „subdiviziunile specializate ale cimitirului” urmează a fi revizuită, or cimitirul reprezintă spațiul destinat înhumării, prin urmare nu poate avea „subdiviziuni specializate”. În același alineat, cuvintele „ateliere autorizate” se vor substitui cu cuvintele „operatori economici”.

La alin. (9), cuvintele „grija constructorilor” nu corespund limbajului normativ și necesită a fi revizuite. Cuvântul „calendaristice” se exclude ca fiind inutil. În proiectul de lege se specifică tipul zilelor în cazul în care termenul în care urmează a fi îndeplinite anumite acțiuni se referă la anumite zile (de exemplu pare, lucrătoare etc.).

La alin. (11), cuvintele „lucrările de ornamente” se vor substitui cu cuvintele „lucrările de ornamentare”. În acest alineat este utilizată și noțiunea „morminte vecine”, iar la alin. (9) este utilizată noțiunea „morminte învecinate”. Astfel, este necesar ca la alin. (11), cuvintele „morminte vecine” să fie substituite cu cuvintele „morminte învecinate”.

La alin. (12), cuvintele „atunci când este nevoie” se vor substitui cu cuvintele „după necesitate”. La același alineat, cuvintele „poate fi micșorată” vor fi precedate de adverbul „nu”, cuvântul „clădirilor” se va substitui cu termenii specifici indicați, iar după cuvântul „indicați” se va completa cu textul „la art. 2 din proiectul de lege”.

La alin. (13), din textul „contract de prestări de servicii publice” cuvântul „publice” se exclude, or în Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 se utilizează noțiunea „contract de prestări servicii”.

La alin. (14) este indicat textul „concesiunea locului de înhumare conferă titularului concesiunii un drept de folosință a terenului.” În continuare este indicat textul „concesionarii care au intrat în posesia locurilor de înhumare”. La elaborarea actului normativ urmează a se respecta principiul echilibrului între reglementări. Prin urmare, după cuvântul „folosință” se va completa cu cuvintele „și posesie”. Totodată, cuvintele „locului de” se vor substitui cu cuvintele „terenului pentru” (obiecție valabilă și în alte cazuri similare). Totodată, semnalăm că noțiunea „concesionare” nu este proprie pentru definirea raporturilor juridice privind transmiterea posesiei și folosinței asupra unui teren, fiind vorba despre o sublocațiune (observație valabilă și pentru art. 9 lit. c)).

La alin. (16), după cuvintele „regulamentelor de organizare și funcționare” se va completa cu cuvintele „a cimitirelor”, astfel cum este indicat la art. 9 lit. a) din proiectul de lege.

La art. 9 din proiect:

Articolul urmează a fi completat cu o literă cu următorul cuprins:

„a) să elaboreze Regulamentul de organizare și funcționare a cimitirului;”
Lit. i) va avea următorul cuprins:

„i) să asigure informarea populației privind conținutul și prevederile Regulamentului aprobat”.

La art. 10 din proiect:

La alin. (1) este utilizată noțiunea „numărul curent”, iar la alin. (2) este utilizată noțiunea „numărul dosarului cazului”. Astfel, este necesară substituirea cuvintelor „numărul curent” cu „numărul dosarului cazului”, or în proiectul de lege urmează a fi utilizați termeni univoci.

La alin. (4), după cuvintele „să păstreze o evidență” se va completa cu cuvântul „distinctă”. La același alineat, cuvintele „certificatul de deces” se vor substitui cu cuvintele „certificatul medical constatator al decesului și certificatul medical constatator al decesului în perioada perinatală”.

La art. 11 din proiect:

La alin. (9), cuvintele „condițiile climaterice ale subsolului” se vor substitui cu cuvintele „componența granulometrică a solului”, iar cuvântul „cifrele” se va substitui cu cuvântul „dimensiunile”.

La alin. (12), cuvintele „certificatul de deces” se vor substitui cu cuvintele „certificatul medical constatator al decesului și certificatul medical constatator al decesului în perioada perinatală”.

La alin. (16) se va indica autoritatea care aprobă tarifele.

Alin. (19) va avea următorul cuprins:

„(19) Intervențiile la morminte sau la bunuri imobile (stele de piatră, cruci, sculpturi, busturi, cavouri etc.) cu statut de monument istoric pot fi efectuate doar în condițiile stabilite de legislația monumentelor istorice și avizul obligatoriu al autorității naționale responsabile de protejarea patrimoniului cultural”.

La art. 12 din proiect:

Cuvântul „rezervarea” urmează a fi substituit cu cuvintele „rezervarea terenurilor”.

La alin. (4), cuvântul „necesare” se va substitui cu cuvântul „stabilite”.

La alin. (5), limita de persoane indicată urmează a fi exclusă.

La alin. (10) se va revizui numerotarea literelor.

La art. 13 din proiect:

La alin. (2) este utilizată noțiunea „deshumarea”. În acest sens, menționăm că în proiectul de lege se va utiliza unul și același termen, dacă este corect. Prin urmare, este necesară substituirea cuvântului „deshumare” cu cuvântul „exhumare”.

La alin. (4) se va indica numărul capitolului și secțiunii din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003, conform cărora va avea

loc exhumarea cadavrului. Totodată, după cuvintele „Codul de procedură penală” se va indica numărul și data adoptării actului normativ.

La art. 14 din proiect:

La alin. (2) și (5), cuvintele „centrul de medicină preventivă teritorial” se vor substitui cu cuvintele „autoritatea de sănătate publică competentă”.

La art. 15 din proiect:

La alin. (5), cuvântul „aparținătorilor” se va substitui cu textul „rudelor de pînă la gradul IV”.

La art. 18 din proiect:

La alin. (4), după cuvintele „instituțiilor de sănătate” se va completa cu cuvântul „publică”.

La art. 20 din proiect:

În conformitate cu art. 25 alin. (1) din Legea nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, avizele necesare aprobării documentației de urbanism și amenajare a teritoriului se emit, potrivit anexei care face parte integrantă din prezenta lege, de Guvern, de autoritatea administrației publice centrale pentru urbanism și amenajare a teritoriului sau de serviciul de arhitectură și urbanism al autorității administrației publice locale și de organismele centrale și teritoriale interesate. Prin urmare, la art. 20 alin. (1), după cuvântul „avizului” se va completa cu cuvintele „serviciului de arhitectură și urbanism al autorității administrației publice”, or la elaborarea actului normativ se va respecta principiul echilibrului între reglementări (obiecție valabilă și la art. 22 alin. (1) și (2)).

La art. 22 din proiect:

La alin. (1) lit. b) diviziunea 1), după cuvântul „contractul” se va completa cu cuvântul „individual”, iar la diviziunea 2), subdiviziunile se vor numerota cu literele „a)” și „b)”.

La art. 24 din proiect:

La alin. (1), numărul articolului „11” va fi precedat de cuvântul „articolul” (obiecție valabilă și la numărul art. 19), cuvintele „în termen de” se vor substitui cu cuvintele „la expirarea a”, iar cuvântul „din” se va substitui cu cuvântul „la”.